

31989L0104

11.2.1989

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 40/1

**ESIMENE NÕUKOGU DIREKTIIV,
21. detsember 1988,
kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta**
(89/104/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

koostöös Euroopa Parlamendiga, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

praegu liikmesriikides kohaldatavad kaubamärke käsitlevad õigusaktid sisaldavad erinevusi, mis võivad takistada kaupade vaba liikumist ja teenuste osutamise vabadust ning moonutada konkurentsi ühisturul; seepärast on siseturu rajamist ja toimimist silmas pidades vaja liikmesriikide õigusaktid ühtlustada;

kõrvale ei tohi jätta lahendusi ja eeliseid, mida ühenduse kaubamärgisüsteem võib pakkuda ettevõtjatele, kes soovivad kaubamärke omandada;

hetkel tundub, et ei ole vaja võtta ette liikmesriikide kaubamärke käsitlevate õigusaktide täiemahulist ühtlustamist ning piisab

sellest, kui ühtlustamisel piirduakse nende siseriikliku õiguse sätetega, mis mõjutavad siseturu toimimist kõige otsesemalt;

käesolev direktiiv ei võta ära liikmesriikide õigust jätkuvalt kaitsta kasutamise käigus omandatud kaubamärke, vaid võtab neid arvesse ainult nende ja registreerimise teel omandatud kaubamärkide vahelise suhte puhul;

liikmesriikidele jääb vabadus määratleda registreerimise teel omandatava kaubamärgi registreerimise, tühistamise ja kehtetuks tunnistamise kord; näiteks võivad liikmesriigid määrata kindlaks kaubamärgi registreerimise ja kehtetuks tunnistamise vormi, otsustada, kas varasematele õigustele tuleks toetuda registreerimiskorra või kehtetuks tunnistamise korra või mõlema puhul ning, kui nad lubavad varasematele õigustele toetuda registreerimiskorra puhul, otsustada, kas kasutada vaidlustamismenetlust või ametiülesande korras läbivaatamist või mõlemat; liikmesriikidele jääb vabadus määrata kindlaks kaubamärkide tühistamise ja kehtetukstunnistamise mõju;

käesolev direktiiv ei välista liikmesriikide muude õigusnormide kui kaubamärke käsitlevate õigusnormide, näiteks kõlvatut konkurentsi, tsiviilvastutust või tarbijakaitset käsitlevate sätete kohaldamist kaubamärkide suhtes;

käesoleva õigusaktide ühtlustamise eesmärkide saavutamise eeldab, et registreeritud kaubamärkide omandamise ja valdamise tingimused oleksid üldiselt kõigis liikmesriikides identsed; selleks on vaja loetleda nende märkide näidised, mis võivad moodustada kaubamärgi, tingimusel, et sellised märgid võivad eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest;

⁽¹⁾ EÜT C 351, 31.12.1980, lk 1 ja EÜT C 351, 31.12.1985, lk 4.

⁽²⁾ EÜT C 307, 14.11.1983, lk 66 ja EÜT C 309, 5.12.1988.

⁽³⁾ EÜT C 310, 30.11.1981, lk 22.

kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühistamise põhjustest, mis on seotud kaubamärgi endaga, näiteks eristatavuse puudumine, või mis on seotud kaubamärgi ja varasemate õiguste vaheliste vastuoludega, tuleks koostada ammendav loetelu isegi juhul, kui mõningad neist põhjendustest on loetletud võimalusena liikmesriikide jaoks, kes saavad sellest johtuvalt säilitada või kehtestada need põhjendused oma õigusnormides; liikmesriikidel on võimalik oma õigusnormides säilitada või selle tühistamise põhjendusi, mis on seotud kaubamärgi omandamise ja jätkuva valdamise tingimustega, mille jaoks ei ole ühtlustamissätteid, mis käsitlevad näiteks vastavust kaubamärgi andmise tingimustele, kaubamärgi pikendamist või lõive käsitlevaid eeskirju või on seotud menetlusnõuete täitmatajätmisega;

ühenduses registreeritud ja kaitstavate kaubamärkide koguarvu ja sellest tulenevalt ka kaubamärkidevaheliste konfliktide arvu vähendamiseks on oluline kehtestada nõue, et registreeritud kaubamärke tuleb tegelikult kasutada või, kui neid ei kasutata, siis tuleb nad tühistada; tuleb kehtestada sätteid, mille kohaselt ei saa kaubamärki kehtetuks tunnistada seetõttu, et olemas on varasem kaubamärk, mida ei kasutata; samas jääb liikmesriikidele vabadsus kohaldada sama põhimõtet kaubamärgi registreerimise suhtes või sätestada, et kaubamärki ei saa kasutada rikkumise suhtes algatatud menetluses, kui vastuväite tulemusena on kindlaks tehtud, et kõnealuse kaubamärgi võiks tühistada; kõigil sellistel juhtudel kehtestavad liikmesriigid kohaldatavad protseduurireeglid;

kaupade ja teenuste vaba liikumise soodustamiseks on äärmiselt oluline, et kõigi liikmesriikide õigussüsteemidega tagataks edaspidi registreeritavatele kaubamärkidele samasugune kaitse; see ei tohiks siiski takistada liikmesriike pakkumast omal valikul ulatuslikumat kaitset neile kaubamärkidele, millel on väljakujunenud maine;

registreeritud kaubamärgi eesmärk on eelkõige tagada kaubamärk kui päritolutähis ning sellega antav kaitse on absoluutne, kui märk ja tähis ning kaubad või teenused on identsed; kaitse kehtib ka siis, kui märk ja tähis ja kaubad või teenused on sarnased; segiajamise tõenäosuse tõttu tuleks määratleda sarnasuse mõiste; sellise kaitse eritingimus on tõenäoline segiajamine, mille hindamine sõltub mitmest asjaolust ja eelkõige kaubamärgi tuntusest turul, seostest, mis võivad tekkida kasutatava või registreeritud tähisega, ning kaubamärgi ja tähise ja identifitseeritud kaupade või teenuste vahelise sarnasuse ulatusest; segiajamise tõenäosuse kindlakstelemise moodused ja eelkõige tõendite esitamise kohustus pannakse paika siseriiklike protseduurireeglitega, mille kohaldamist käesoleva direktiivi sätteid ei piira;

õiguskindluse tõttu ja ilma, et ebaõiglaselt kahjustataks varasema kaubamärgi omaniku huve, on oluline sätestada, et varasema kaubamärgi omanik ei või nõuda tema kaubamärgist hilisema kaubamärgi kehtetuks tunnistamist ega esitada vastuväiteid kaubamärgi kasutamisele pärast seda, kui ta on teadlikult lubanud

hilisema kaubamärgi kasutamist märkimisväärse aja jooksul, välja arvatud juhul, kui hilisema kaubamärgi taotlus on esitatud pahahtlikult;

tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon on siduv kõigi ühenduse liikmesriikide jaoks; on oluline, et käesoleva direktiivi sätteid oleksid Pariisi konventsiooni sätetega täielikus kooskõlas; käesoleva direktiivi sätteid ei piira liikmesriikide kohustusi, mis tulevad nimetatud konventsioonist; vajaduse korral kohaldatakse asutamislepingu artikli 234 teist lõiku,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse kõigi kaupade ja teenustega seotud kaubamärkide suhtes, mis on liikmesriigis registreeritud üksikkaubamärgina, kollektiivkaubamärgina või tagatise või tõendusmärgina või mille registreerimiseks on esitatud avaldus, ning kõigi kaubamärkides suhtes, mis on registreeritud või mille registreerimiseks on esitatud avaldus Beneluxi kaubamärgiametis või mille rahvusvaheline registreerimine kehtib liikmesriigis.

Artikkel 2

Tähised, millest kaubamärk võib koosneda

Kaubamärgi võivad moodustada mis tahes tähised, mida on võimalik graafiliselt esitada, eelkõige nimed, sealhulgas isikunimed, kujutised, tähed, numbrid või kaupade või nende pakendi kuju, kui selliste tähiste põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest.

Artikkel 3

Kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühistamise põhjused

1. Järgmisi ei registreerita kaubamärgina ja kui nad on registreeritud, võib need kehtetuks tunnistada:

- a) tähiseid, millest kaubamärk ei saa koosneda;
- b) kaubamärke, mis ei ole teistest eristatavad;
- c) kaubamärke, mis koosnevad ainult sellistest märkidest või tähistest, mis tähistavad kaubanduses sorti, kvaliteeti, kvantiteeti, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu või kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;

d) kaubamärke, mis koosnevad ainult märkidest või tähistest, mis on muutunud tavapäraseks igapäevases keelekasutuses või heausksetes ja kindlaks kujunenud kaubandustavades;

e) tähiseid, mis koosnevad ainult:

- kauba enda loomuomasest kujust, või
- kaupade kujust, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks, või
- kujust, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse;

f) kaubamärke, mis on vastuolus avaliku korra või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega;

g) kaubamärke, mis võivad oma olemuse tõttu üldsust eksitada näiteks kaupade või teenuste laadi, kvaliteedi või geograafilise päritolu osas;

h) kaubamärke, mille kasutamiseks puudub pädeva asutuse luba ja mille registreerimisest tuleb keelduda või mis tuleb kehtetuks tunnistada tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni (edaspidi "Pariisi konventsioon") artikli 6ter kohaselt.

2. Iga liikmesriik võib sätestada, et kaubamärki ei tohi registreerida või kui see on registreeritud, siis võib ta kehtetuks tunnistada, kui ja kuivõrd:

a) selle kaubamärgi kasutamise võib keelata vastavalt muude õigusaktide sätetele, kui asjaomase liikmesriigi või ühenduse kaubamärgiõigus;

b) kaubamärk sisaldab kõrge sümboolse väärtusega tähist, eelkõige religioosset sümbolit;

c) kaubamärk sisaldab Pariisi konventsiooni artiklis 6 ter nime tamata tundemärke, embleeme või vapimärke, mis pakuvad avalikkusele huvi, kui asjaomased asutused ei ole andnud liikmesriigi õigusaktide kohaselt oma nõusolekut nende registreerimiseks;

d) taotleja on esitanud kaubamärgi registreerimise taotluse pahauskselt.

3. Kaubamärgi registreerimisest ei keelduta ja seda ei tunnistata kehtetuks vastavalt lõike 1 punktidele b, c või d, kui kaubamärk on enne registreerimistaotluse esitamise kuupäeva ja pärast selle kasutamist omandanud eristatavuse. Lisaks sellele võivad liikmesriigid näha ette, et seda sätet kohaldatakse siis, kui eristatavus tekkis pärast registreerimistaotluse esitamise kuupäeva või pärast registreerimiskuupäeva.

4. Iga liikmesriik võib sätestada, et erandina eelmistest lõigetest kohaldatakse kõnealusel liikmesriigis enne käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalike sätete jõustumise kuupäeva kehtinud registreerimisest keeldumise või kehtetuks tunnistamise põhjuseid kaubamärkide puhul, mille kohta on taotlus esitatud enne kõnealusel kuupäeva.

Artikkel 4

Kaubamärgi registreerimisest keeldumise või selle kehtetuks tunnistamise täiendavad põhjused, mis on seotud varasemate õigustega vastuollu sattumisega

1. Kaubamärki ei registreerita ja kui see on registreeritud, võib ta kehtetuks tunnistada, kui:

a) see on identne varasema kaubamärgiga ning kaupad või teenused, mille jaoks kaubamärki taotletakse või mille jaoks see on registreeritud, on identsed kaupade või teenustega, mille jaoks on kaitstud varasem kaubamärk;

b) identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et üldsus võib need omavahel segi ajada või tekitada seoseid varasema kaubamärgiga.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab "varasem kaubamärk" järgmist:

a) järgmised kaubamärgid, mille registreerimistaotluse kuupäev on varasem kaubamärgi registreerimise taotluse kuupäevast, arvestades võimaluse korral nende kaubamärkidega seotud prioriteete:

i) ühenduse kaubamärgid;

ii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriikides või Belgia, Luksemburgi ja Madalmaade puhul Beneluxi kaubamärgiametis;

iii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriigis kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel;

b) ühenduse kaubamärgid, mis on ühenduse kaubamärki käsitleva määruse kohaselt õigus vanemusnõudele võrreldes punkti a alapunktides ii ja iii osutatud kaubamärkidega isegi juhul, kui viimatinimetatud kaubamärgist on loobunud või sellel on lasnud aeguda;

c) punktides a ja b osutatud kaubamärkide registreerimise taotlused, võttes arvesse nende registreerimist;

d) kaubamärgid, mis on kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeval või vajaduse korral kaubamärgi registreerimise prioriteetsust käsitleva nõude esitamise kuupäeval liikmesriigis üldtuntud selle sõna Pariisi konventsiooni artiklis 6 bis sätestatud tähenduses.

3. Lisaks sellele ei registreerita kaubamärki ja kui see on registreeritud, võib ta kehtetuks tunnistada, kui see on identne või sarnane varasema ühenduse kaubamärgiga lõike 2 tähenduses ja kui selle registreerimise taotlus on esitatud või see on registreeritud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks on registreeritud varasem ühenduse kaubamärk, juhul kui varasem kaubamärk on omandanud ühenduse maine ning hilisema kaubamärgi põhjuseta kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristatavust või mainet.

4. Lisaks sellele võib iga liikmesriik sätestada, et kaubamärki ei registreerita või kui see on registreeritud, siis võib ta kehtetuks tunnistada, kui ja kuivõrd:

- a) kaubamärk on identne või sarnane varasema siseriikliku kaubamärgiga lõike 2 tähenduses ja kui see selle registreerimise taotlus on esitatud või see on registreeritud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks on registreeritud varasem kaubamärk, juhul kui varasem kaubamärk on omandanud asjaomasel liikmesriigis maine ning hilisema kaubamärgi põhjuseta kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristatavust või mainet;
- b) õigused registreerimata kaubamärgile või muule kaubandustegevuses kasutatavale tähisele omandati enne hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeva või hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse prioriteetsust käsitleva nõude esitamise kuupäeva ja kõnealune registreerimata kaubamärk või muu tähis annab selle omanikule õiguse keelata hilisema kaubamärgi kasutamine;
- c) kaubamärgi kasutamise võib keelata muu varasema õiguse tõttu kui lõikes 2 ja lõike 4 punktis b osutatud õigus, milleks on eelkõige:
  - i) õigus nimele;
  - ii) õigus isikuportreele;
  - iii) autoriõigus;
  - iv) tööstusomandiõigus;
- d) kaubamärk on identne või sarnane varasema kollektiivkaubamärgiga, millest tuleneva õiguse kehtivusaeg lõppes maksimaalselt kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul enne taotluse esitamist;
- e) kaubamärk on identne või sarnane varasema tagatise või tõendusemärgiga, millest tuleneva õiguse kehtivusaeg lõppes liikmesriigi määratud pikkusega ajavahemiku jooksul enne taotluse esitamist;
- f) kaubamärk on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, mis on registreeritud identsete või sarnaste kaupade või toodete jaoks ja millest tuleneva õiguse kehtivusaeg lõppes pikendamatajätmise tõttu maksimaalselt kahe aasta pikkuse ajavahemiku jooksul enne taotluse esitamist, välja arvatud juhul, kui varasema kaubamärgi omanik andis oma nõusoleku hilisema kaubamärgi registreerimiseks või ei kasutanud oma kaubamärki;
- g) kaubamärgi võib ajada segi kaubamärgiga, mida juba kasutati välisriigis taotluse esitamise kuupäeval ja mida seal endiselt kasutati, kui taotluse esitaja tegutses taotluse esitamise kuupäeval pahauskselt.

5. Liikmesriik võib lubada, et asjakohaste tingimuste korral ei tule registreerimisest keelduda ega kaubamärki kehtetuks tunnistada, kui varasema kaubamärgi või varasemate õiguste omanik on hilisema kaubamärgi registreerimisega nõus.

6. Iga liikmesriik võib sätestada, et erandina lõigetest 1-5 kohaldatakse kõnealuses liikmesriigis enne käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalike sätete jõustumise kuupäeva kehtinud registreerimisest keeldumise või kehtetuks tunnistamise põhjuseid kaubamärkide puhul, mille kohta on taotlus esitatud enne kõnealust kuupäeva.

Artikkel 5

Kaubamärgiga antavad õigused

1. Registreeritud kaubamärk annab omanikule selle kasutamise ainuõiguse. Omanikul on õigus takistada kõiki kolmandaid isikuid kasutamast kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

- a) kõiki kaubamärgiga identseid tähiseid kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille jaoks kaubamärk on registreeritud;
- b) kõiki tähiseid, mille identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ja tähiseiga kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et üldsus võib need omavahel segi ajada või tekitada seoseid kaubamärgi ja tähise vahel.

2. Lisaks sellele võib iga liikmesriik sätestada, et omanikul on õigus takistada kõiki kolmandaid isikuid tema nõusolekuta kasutamast kaubandustegevuse käigus mis tahes tähist, mis on identne või sarnane kaubamärgiga, mis on välja antud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks kõnealune kaubamärk on registreeritud, ja juhul kui selle tähise põhjuseta kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristatavust või mainet.

3. Lõigete 1 ja 2 alusel võib muu hulgas keelata järgmised toimingud:

- a) tähise kandmine kaupadele või nende pakendile;
- b) kõnealuse tähisega kaupade pakkumine, turuleviimine või ladustamine nimetatud otstarbel või kõnealuse tähisega teenuste pakkumine või osutamine;
- c) kaupade importimine ja eksportimine kõnealuse tähise all;
- d) tähise kasutamine äridokumentidel või reklaamides.

4. Kui liikmesriigi õigusaktide kohaselt ei või tähise kasutamist lõike 1 punktis b või lõikes 2 osutatud tingimustel keelata enne kuupäeva, mil asjaomasel liikmesriigis jõustuvad käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud sätted, ei või tähise edasise kasutamise takistamiseks toetuda kaubamärgist tulenevatele õigustele.

5. Lõigete 1-4 kohaldamine ei mõjuta ühegi liikmesriigi sätteid, mis käsitlevad kaitset tähise kasutamise vastu muul otstarbel kui kaupade ja teenuste eristamiseks, kui kõnealuse tähise põhjendamatut kasutamist kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks kaubamärgi eristatavust või mainet.

Artikkel 6

Kaubamärgi mõju piirangud

1. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus:

- a) oma nime ja aadressi;
- b) tähiseid, mis näitavad sorti, kvaliteeti, kvantiteeti, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;
- c) kaubamärki, kui see on vajalik kauba või teenuse kavandatud otstarbe näitamiseks eelkõige juhul, kui tegemist on lisa-seadme või varuosaga,

kui kõnealune isik kasutab neid kooskõlas ausa tööstus- või kaubandustavaga.

2. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus varasemat õigust, mis kehtib ainult konkreetse paikkonnas, kui seda õigust tunnustatakse kõnealuse liikmesriigi õigus-aktidega ja selle territooriumi piires, kus seda tunnustatakse.

Artikkel 7

Kaubamärgist tulenevate õiguste ammendumine

1. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kaubamärgi kasutamine seoses kaupadega, mille on kõnealuse kaubamärgi all ühenduse turule viinud kaubamärgi omanik või mis on seal turule viidud tema loaga.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui omanikul on õiguslik põhjendus olla vastu kaupade täiendavale turustamisele, eriti kui kaupade olukord on pärast turuleviimist muutunud või kahjustada saanud.

Artikkel 8

Litsentsimine

1. Kaubamärk võib olla litsentsi objektiks ühe või kõigi kaupade või teenuste osas, mille jaoks ta on registreeritud, kogu asjaomasel liikmesriigis või mõnes selle osas. Litsents võib olla ainulitsents või lihtlitsents.

2. Kaubamärgi omanik võib kasutada sellest kaubamärgist tulenevaid õigusi sellise litsentsiaadi suhtes, kes rikub oma litsentsilepingu sätteid seoses selle kestusega, kaubamärgi registreeritud kasutusviisiga, litsentsi objektiks olevate kaupade ja teenuste ulatusega, territooriumiga, kus võib kaubamärki kinnitada või litsentsiaadi valmistatavate kaupade või pakutatavate teenuste kvaliteediga.

Artikkel 9

Nõustumisest tulenevad piirangud

1. Kui artikli 4 lõikes 2 osutatud varasema kaubamärgi omanik on liikmesriigis viie järjestikuse aasta jooksul nõustunud kõnealuses liikmesriigis registreeritud hilisema kaubamärgi kasutamise ja olnud teadlik sellisest kasutamisest, ei ole tal õigust varasema kaubamärgi põhjal taotleda hilisema kaubamärgi kehtetustunnistamist ega vaidlustada hilisema kaubamärgi kasutamist kaupade või teenuste puhul, mille jaoks hilisemat kaubamärki on kasutatud, kui hilisema kaubamärgi registreerimist ei taotletud pahauskelt.

2. Iga liikmesriik võib kehtestada sätteid, mille kohaselt lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 4 lõike 4 punktis a osutatud varasema kaubamärgi omaniku või artikli 4 lõike 4 punktis b või c osutatud muu varasema õiguse omaniku suhtes.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel ei ole hilisema registreeritud kaubamärgi omanikul õigust vaidlustada varasema õiguse kasutamist ka siis, kui seda õigust ei saa enam kasutada hilisema ühenduse kaubamärgi vastu.

Artikkel 10

Kaubamärkide kasutamine

1. Kui omanik ei ole viie aasta jooksul pärast registreerimismenetluse lõpetamise kuupäeva liikmesriigis kaubamärki tegelikult kasutusele võtnud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, või kui selle kasutamine on olnud katkematu viieaastase ajavahemiku jooksul peatatud, siis rakendatakse kaubamärgi suhtes käesoleva direktiiviga ettenähtud sanktsioone, välja arvatud juhul, kui kasutamatajätmine on põhjendatud.

2. Lõike 1 tähenduses käsitatakse kasutamisenähtu ka järgmist:

- a) kaubamärgi kasutamine kujul, mis erineb registreeritud kujust selliste elementide poolest, mis ei muuda märgi eristatavust;
- b) kaubamärgi kinnitamine kaupadele või nende pakendile asjaomasel liikmesriigis ainult ekspordi eesmärgil.

3. Kui kaubamärki kasutatakse omaniku nõusolekul või kui seda teeb isik, kellel on luba kasutada kollektiivkaubamärki või tagatist või tõendusmärki, peetakse seda kaubamärgi kasutamiseks omaniku poolt.

4. Kaubamärkide puhul, mis on registreeritud enne käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalike sätete jõustumist asjaomases liikmesriigis:

- a) kui enne kõnealust kuupäeva kehtinud sätetega on kehtestatud sanktsioonid kaubamärgi kasutamatajätmisele katkematu ajavahemiku jooksul, loetakse, et lõikes 1 osutatud viie aasta pikkuse ajavahemiku algas samal ajal kui mis tahes muu kasutamatajätmise ajavahemik, mis on selleks kuupäevaks juba alanud;
- b) kui enne kõnealust kuupäeva ei kehtinud sätted kasutamise kohta, loetakse, et lõikes 1 osutatud viie aasta pikkuseid ajavahemikke hakatakse arvestama hiljemalt kõnealusest kuupäevast.

Artikkel 11

Sanktsioonid kohtu- või haldusmenetluses kaubamärgi kasutamatajätmise kohta

1. Kaubamärki ei saa tunnistada kehtetuks põhjusel, et olemas on varasem sellega vastuolus olev kaubamärk, kui varasem kaubamärk ei vasta olenevalt asjaoludest kas artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 või artikli 10 lõikes 4 sätestatud tingimustele.

2. Iga liikmesriik võib ette näha sätted, mille kohaselt ei või kaubamärgi registreerimisest keelduda põhjusel, et olemas on varasem sellega vastuolus olev kaubamärk, kui varasem kaubamärk ei vasta olenevalt asjaoludest kas artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 või artikli 10 lõikes 4 sätestatud tingimustele.

3. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, kui esitatakse vastuhagi tühistamise kohta, võib iga liikmesriik sätestada, et kaubamärki ei saa kasutada rikkumise suhtes algatatud menetluses, kui vastuväite tulemusena on kindlaks tehtud, et kõnealuse kaubamärgi võiks tühistada vastavalt artikli 12 lõikele 1.

4. Kui varasemat kaubamärki on kasutatud vaid osade kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, loetakse seda lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel registreerituks ainult kõnealuste osade kaupade või teenuste puhul.

Artikkel 12

Tühistamise põhjused

1. Kaubamärgi võib tühistada, kui seda ei ole liikmesriigis viie järjestikuse aasta jooksul kasutatud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see registreeriti ja kasutamatajätmisel ei ole mõistlikke

põhjendusi; keegi ei tohi siiski taotleda kaubamärgi omaniku õiguste tühistamist, kui kaubamärgi tegelik kasutamine algas või jätkus viie aasta pikkuse ajavahemiku lõpu ja tühistamisaotluse esitamise vahelisel ajal; kasutamise algus või jätkumine kolme kuu jooksul enne tühistamisaotluse esitamist, kui see algas kõige varem mittekasutuse viie järjestikuse aasta pikkuse ajavahemiku lõppedes, jäetakse siiski tähelepanuta, kui ettevalmistusi kasutuse alustamiseks või jätkamiseks hakati tegema alles pärast seda, kui omanik sai teada tühistamisaotluse esitamise võimalusest.

2. Kaubamärgi võib tühistada ka juhul, kui pärast selle registreerimise kuupäeva:

- a) on kaubamärk omaniku tegevuse või tegevusetuse tõttu kaubanduses muutunud selle kauba või teenuse üldnimeks, mille jaoks ta on registreeritud;
- b) on kaubamärki selle omaniku poolt või tema loal nende kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, kasutatud selliselt, et kaubamärk võib avalikkust eksitada eelkõige kõnealuste kaupade või teenuste olemuse, kvaliteedi või geograafilise päritolu osas.

Artikkel 13

Kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühistamise või kehtetuks tunnistamise põhjused, mis on seotud ainult mõningate kaupade või teenustega

Kui kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühistamise või kehtetuks tunnistamise põhjused on olemas vaid mõningate kaupade või teenuste puhul, mille jaoks on esitatud kaubamärgi registreerimise taotlus või mille jaoks kaubamärk on registreeritud, hõlmab kaubamärgi registreerimisest keeldumine või kaubamärgi tühistamine või kehtetuks tunnistamine ainult neid kaupu või teenuseid.

Artikkel 14

Kaubamärgi kehtetuks tunnistamise või tühistamise kindlakstegemine tagantjärele

Kui varasemast kaubamärgist on loobutud või sellel on lastud aeguda ning selle vanemust nõutakse ühenduse kaubamärgile, võib varasema kaubamärgi kehtetukstunnistamise või tühistamise teha kindlaks tagantjärele.

Artikkel 15

Erisätted kollektiivkaubamärkide, tagatismärkide ja tõendusmärkide kohta

1. Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, võivad liikmesriigid, kelle õigusaktidega on lubatud kollektiivkaubamärkide,

tagatismärkide ja tõendusmärkide registreerimine, sätestada, et selliseid märke ei registreerita või need tühistatakse või tunnistatakse kehtetuks põhjustel, mida ei ole nimetatud artiklites 3 ja 12, kui kõnealuste märkide funktsioon seda eeldab.

2. Erandina artikli 3 lõike 1 punktist c võivad liikmesriigid näha ette sätted, mille kohaselt märgid või tähised, mis võivad kaubanduses tähistada kaupade või teenuste geograafilist päritolu, võivad olla kollektiivkaubamärgid, tagatismärgid või tõendusmärgid. Selline märk ei anna omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel selliste märkide või tähiste kasutamine kaubanduses, kui kolmandad isikud kasutavad neid kooskõlas ausa tööstus- või kaubandustavaga; eelkõige ei tohi sellise tähise kasutamist keelata kolmandal isikul, kellel on õigus kasutada geograafilist nime.

Artikkel 16

Käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetavad siseriiklikud sätted

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 28. detsembriks 1991. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Komisjoni ettepanekul võib nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega lükata lõikes 1 osutatud kuupäeva edasi kuni 31. detsembrini 1992.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 17

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. september 1988

Nõukogu nimel

eesistuja

V. PAPANDREOU